

Het Ontwerp van Waterbeheerplan 2022-2027 van het BHG

TECHNISCH RAPPORT WATER

INFOAVOND TIJDENS HET OPENBAAR ONDERZOEK
19 APRIL 2023

bruxelles
environnement
.brussels

VOORSTELLING VAN HET WATERBEHEERPLAN (WBP) EN ZIJN MAATREGELPROGRAMMA

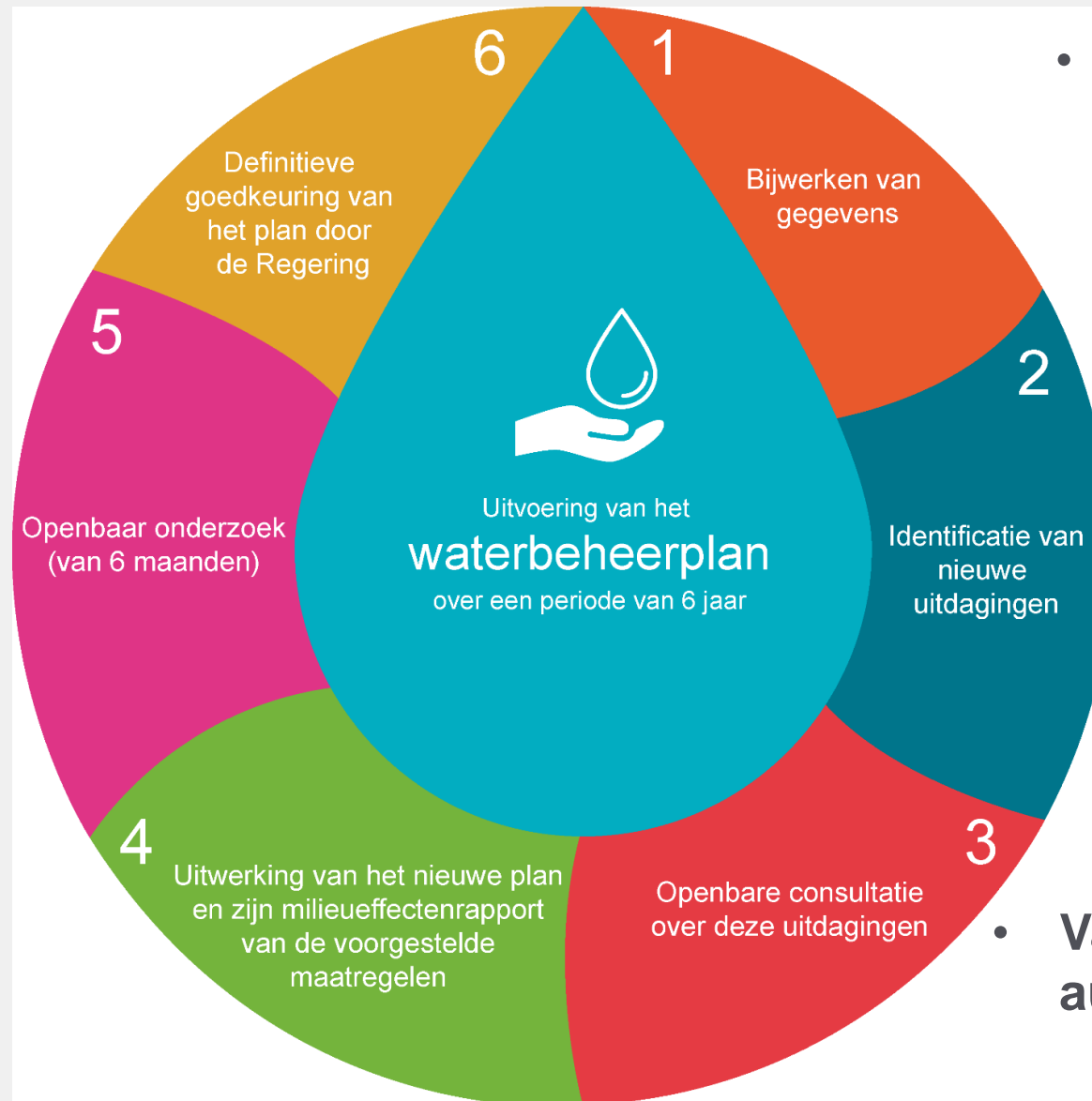
Tot 30 april !

1. DE VERSCHILLENDE STAPPEN TOT DE GOEDKEURING VAN HET WBP

- **2022-2023** : Politiek validatie- en adoptietraject door de Regering (MER, NTS, OO...)

- **2020-2021** : met burgerparticipatie workshops en redactie van het Plan
- **2022**: Advies over het bestek voor het MER en opstellen van het MER

- **2019-2020** : Bijwerken van de gegevens (toestand van waterlichamen, economische analyse,...)

- **Van maart tot augustus 2019**

EEN LANGE PROCEDURE IN ZIJN ALLERLAATSTE FASE...

1ste lezing door de Regering : 31 maart 2022

Begin van het MER (+- 16 weken)

Advies van de Raden (Brupartners, Milieu, HRvNB).

Vorbereiding van het OO (NTS, briefing gemeenten)

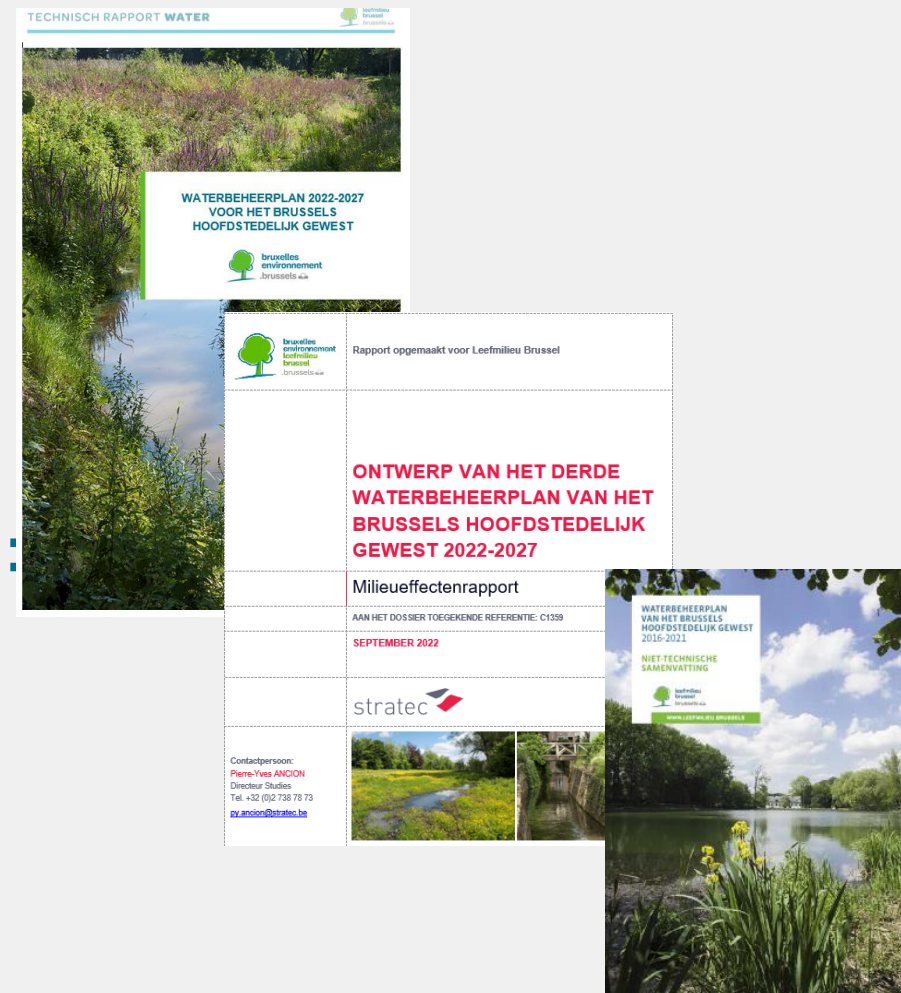
2de lezing : 22 september 2022

→ openbaar onderzoek van 6 maanden

vanaf 1 november 2022 t.e.m 30 april 2023

Definitieve goedkeuring en rapportage aan EC :

Verwacht tegen juni 2023

2. INHOUD VAN HET WBP 2022-2027

3 GROTE DELEN

HOOFDSTUKKEN 1 TOT 5: BESCHRIJVEND DEEL

1. EVALUATIE VAN HET WBP 2016-2021
2. STAND VAN ZAKEN (“IMPACT & PRESSURE ASSESSMENT”)
3. CARTOGRAFISCHE WEERGAVE BESCHERMDE GEBIEDEN
4. MILIEUDOELSTELLINGEN
5. MONITORINGPROGRAMMA'S

HOOFDSTUK 6: OPERATIONEEL DEEL = MAATREGELEN PROGRAMMA

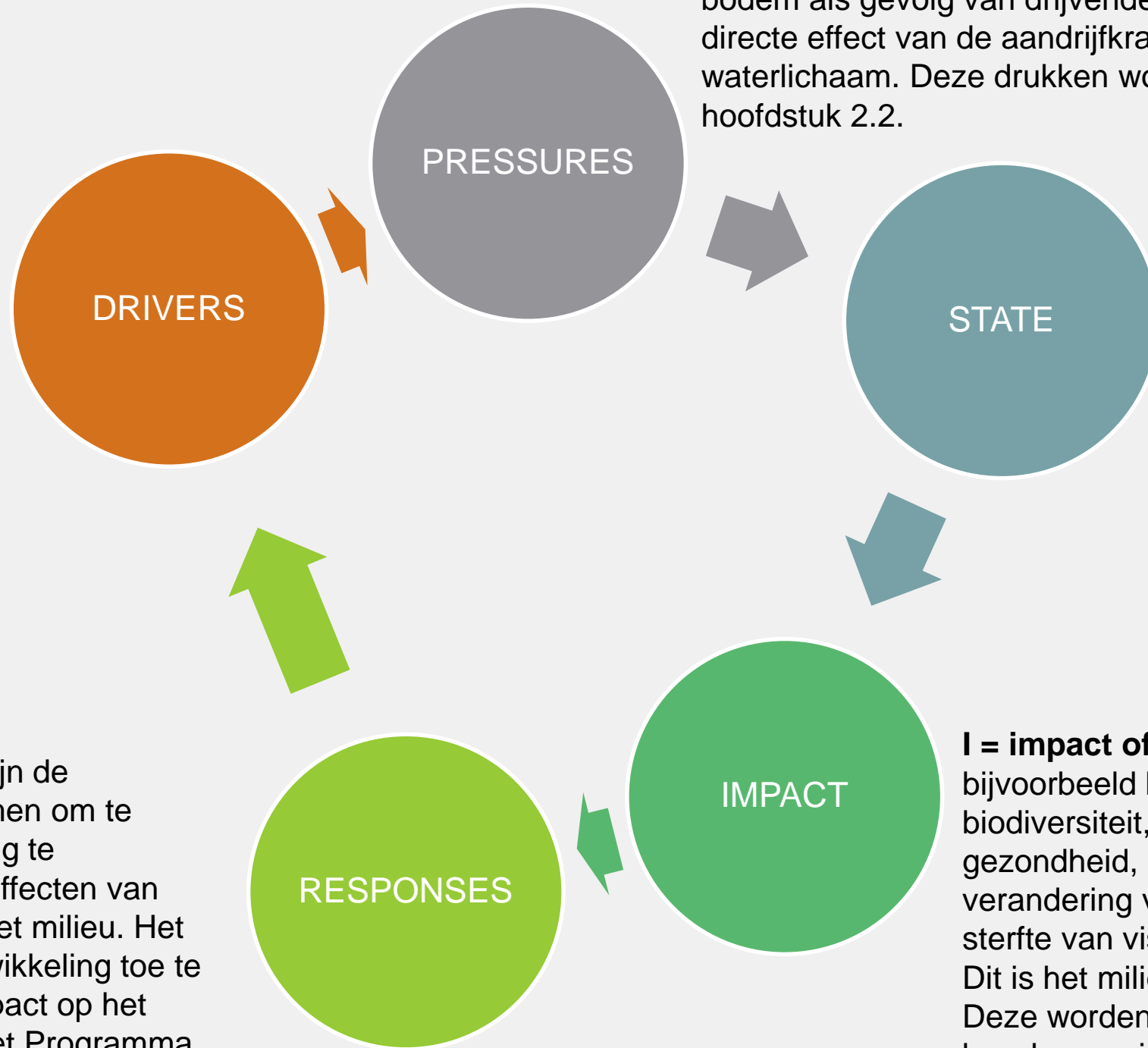
HOOFDSTUK 7: AFWIJKINGEN

HOOFDSTUK 8: SAMENVATTING VAN DE MAATREGELEN DIE ZIJN GENOMEN TER INFORMATIE VAN HET PUBLIEK EN RAADPLEGING VAN HET PUBLIEK

+ 8 TECHNISCHE BIJLAGEN

WBP = DPSIR

P-druk of drukken zijn bijvoorbeeld punt- of diffuse verontreinigingen naar het milieu zoals water, lucht, bodem als gevolg van drijvende krachten. Druk is het directe effect van de aandrijfkraft op het waterlichaam. Deze drukken worden beschreven in hoofdstuk 2.2.

D= drijvende kracht of drijfkraft zijn menselijke activiteiten die mogelijk effecten op het milieu, bijv. verstedelijking, verkeer, bevolking, economische activiteiten, klimaat, enz. De belangrijkste drijvende krachten in het Brussels Gewest worden beschreven in hoofdstuk 2.1 van dit plan

S = Toestand (kwaliteit) van de waterlichamen zoals aangegeven in hoofdstuk 5

R= respons of reacties: zijn de maatregelen die zijn genomen om te verminderen of zelfs volledig te elimineren de (negatieve) effecten van menselijke activiteiten op het milieu. Het doel is een menselijke ontwikkeling toe te laten met een minimale impact op het milieu. In het WBP is dat het Programma van Maatregelen (zie hoofdstuk 6).

I = impact of incidenten zijn bijvoorbeeld het verlies van de biodiversiteit, de impact op de gezondheid, slechte luchtkwaliteit, verandering van ecosystemen, sterfte van vissen, enz. Dit is het milieu-effect van drukken. Deze worden hierin ook beschreven in hoofdstuk 2.2, voor zover het kennisniveau dit toelaat

2.1 STAND VAN ZAKEN

OPPERVLAKTEWATERLICHAMEN: SAMENVATTING

	Zenne	Kanaal	Woluwe
	2016	2016	2016
Globale toestand	Slecht	Slecht	Slecht
Ecologische potentieel	Slecht	Matig	Ontoereikend
Biologische kwaliteit	Slecht 4 param. Onvoldoende	Matig 3 param. onvoldoende	Ontoereikend 3 param. Onvoldoende
Kwaliteit Fysisch-chemische	Slecht 11 param. onvoldoende (met namen BZV, CZV, N tot. En P tot)	Matig 2 param. onvoldoende	Matig 1 param. onvoldoende
RBSP (specifieke verontreinigende stoffen)	Slecht 5 param. onvoldoende	Slecht 2 param. onvoldoende:	Goed
Hydromorfologische kwaliteit	Slecht	Slecht	Ontoereikend
Chemische toestand	Slecht	Slecht	Slecht
Chemische kwaliteit (met en zonder de alomtegenwoordige stoffen)	Slecht 12 param. onvoldoende : <ul style="list-style-type: none"> • Antraceen, • Benzo(a)pyreen, • Cadmium en cadmiumverbindingen, • Dioxinen en dioxineachtige verbindingen, • Fluorantheen, • Heptachloor en heptachloorepoxide, • Kwik en kwikverbindingen, • Nikkel en nikkelverbindingen, • Nonylfenolen • PBDE, • PFOS, • Lood en loodverbindingen 	Slecht 8 param. onvoldoende : <ul style="list-style-type: none"> • 1,2,5,6,9,10- HBCDD, • Benzo(a)pyrène, • Composés du tributylétain, • Fluoranthène, • Heptachlore et époxyde d'heptachlore, • PBDE, • PFOS, • Plomb et ses composés 	Slecht 3 param. onvoldoende: <ul style="list-style-type: none"> • Fluoranthène, • PFOS, • Mercure et ses composés

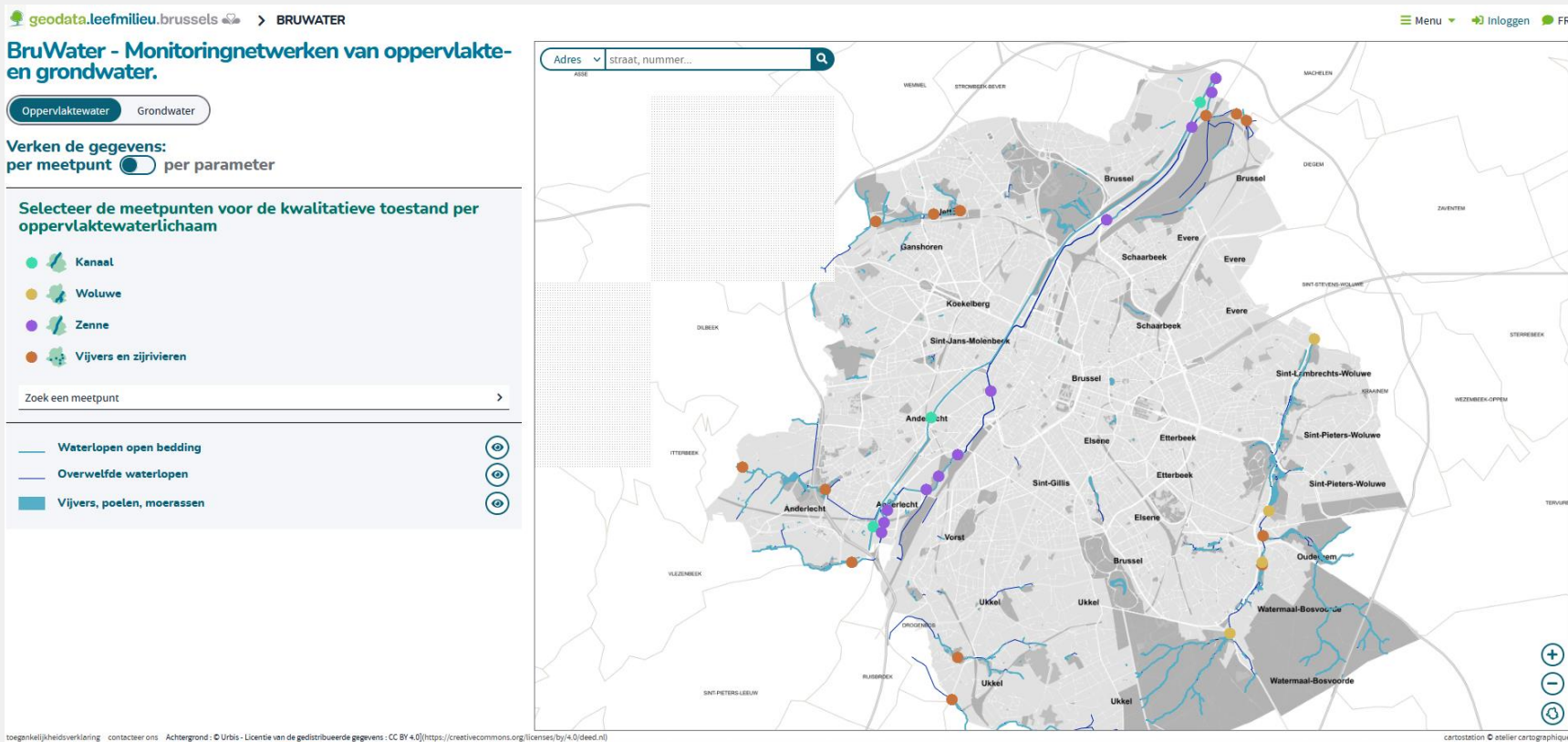
Très Bon
Bon
Moyen
Médiocre
Mauvais

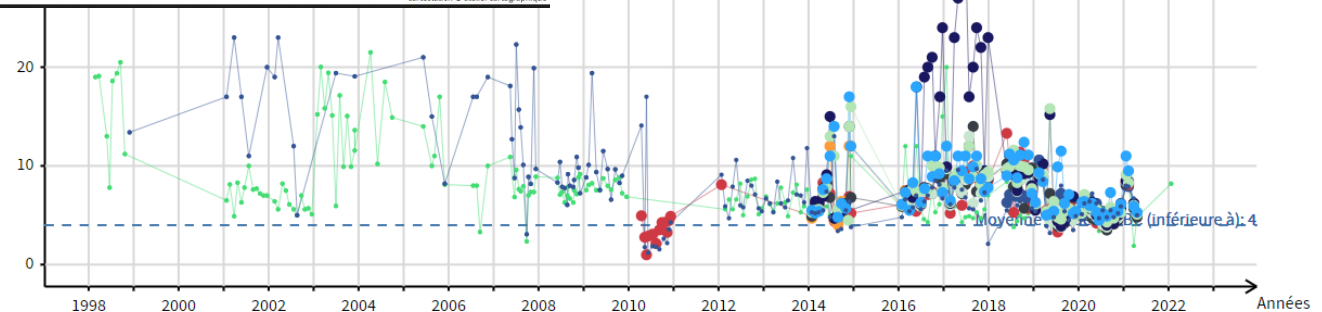
2.1 STAND VAN ZAKEN

OPPERVLAKTEWATERLICHAMEN: SAMENVATTING

Gegevens bijgewerkt in 2020 (biologie nog in afwachting) maar de meest actuele gegevens (voor chemische en fysieke-chemische parameters) zijn online beschikbaar via de **BruWater**-tool

<https://geodata.environnement.brussels/client/bruwater/>

2.1 STAND VAN ZAKEN

GRONDWATERLICHAMEN

	Sokkel- en krijtsysteem uit het Krijt	Sokkel	Landeniaanzand en	Noordwestelijk systeem van de Brusseliaanzanden en de Tieltzanden	Brusseliaanse Zanden
Code van het waterlichaam	BE_BR01	BE_BR02	BE_BR03	BE_BR04	BE_BR05
Globale toestand (2018)	Goed	Goed	Goed	Goed	Slecht
Kwantitatieve toestand	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed
Chemische toestand (2018)	Goed	Goed	Goed	Goed	Slecht
Verslechterende parameter					Nitraat
1. Chemische toestand van het waterlichaam					
Toestand (2018)	Goed	Goed	Goed	Goed	Slecht
Verslechterende parameter					Nitraat

2.1 STAND VAN ZAKEN

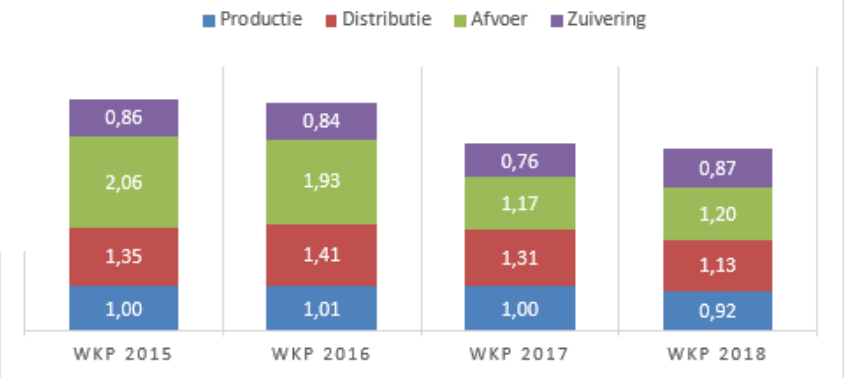
ECONOMISCHE ANALYSE

Tabel 2.19 De reële kostprijs van water in 2018 (in €)

Totale reële kostprijs		Voorziening	Sanering	Totaal
1.	(Rechtstreekse) investeringskosten	14.270.830	37.257.273	51.528.103
2.	(Rechtstreekse) exploitatie- en infrastructuurkosten	32.916.853	39.517.554	72.434.408
3.	(Rechtstreekse) milieukosten	10.491.538	-	10.491.538
4.	Diverse kosten	1.932.306	193.209	2.125.515
Rechtstreekse reële kostprijs van de voorziening		59.611.528	76.968.036	136.579.564
Onrechtstreekse reële kostprijs van de voorziening		62.217.577	45.967.424	108.185.001
Totale reële kostprijs van de voorziening		121.829.106	122.935.461	244.764.566
Reële kostprijs van het water uitgedrukt in m³		2,05	2,07	4,13
5.	Kosten die door de gebruiker worden gedragen, maar niet in de reële kostprijs van het water zijn opgenomen	1.601.220	1.364.091	2.965.311
Uiteindelijke kostprijs die door de gebruiker wordt gedragen		123.430.326	124.299.552	247.729.877
Totale kostprijs voor de gebruiker van het water, uitgedrukt in m³		2,08	2,10	4,18

Evolutie van de reële kostprijs tussen 2015 en 2018

EVOLUTIE VAN DE WERKELIJKE KOSTPRIJS (€/M³)

Taux de récupération 2018 sur base des reportings « Coûts Vérité »

Het doel is ervoor te zorgen dat de kosten van diensten met betrekking tot watergebruik worden teruggewonnen en door ervoor te zorgen dat alle gebruikers een passende bijdrage leveren.

Er moet ook voor worden gezorgd dat adequate, duurzame water- en sanitaire voorzieningen voor zoveel mogelijk mensen toegankelijk zijn tegen maatschappelijk redelijke prijzen.

De maatregelen van pijler 4 zullen ervoor zorgen dat tariefwijzigingen (nieuwe methodologieën) en de ingevoerde sociale maatregelen worden gevolgd om ervoor te zorgen dat deze tweeledige doelstelling wordt bereikt.

2.1 STAND VAN ZAKEN

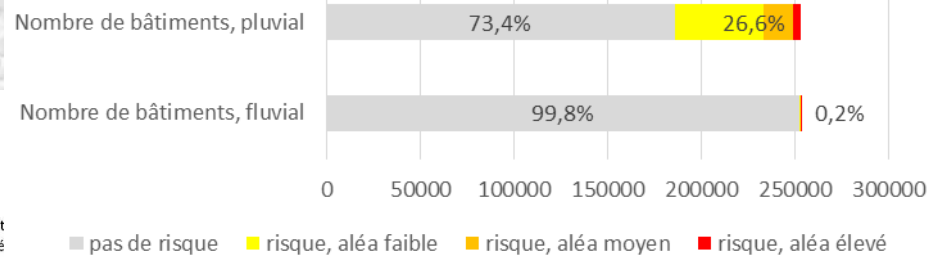
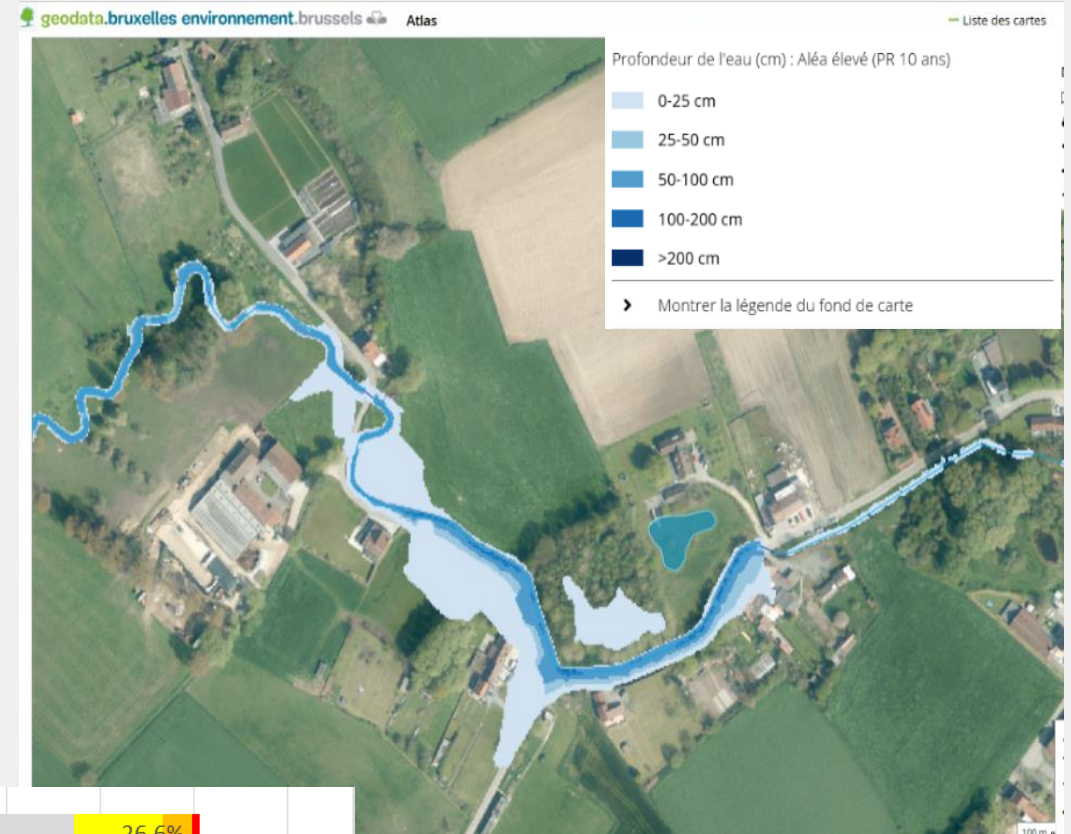
UPDATE VAN GEGEVENS « OVERSTROMINGEN »

	v13 %	v19 %
aléa élevé	0,99%	0,87%
aléa moyen	4,01%	4,08%
aléa faible	20,87%	21,40%

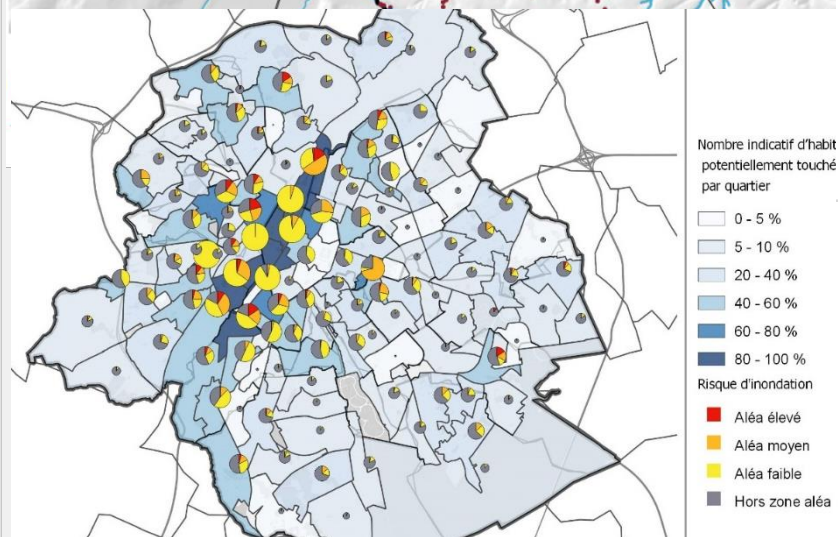
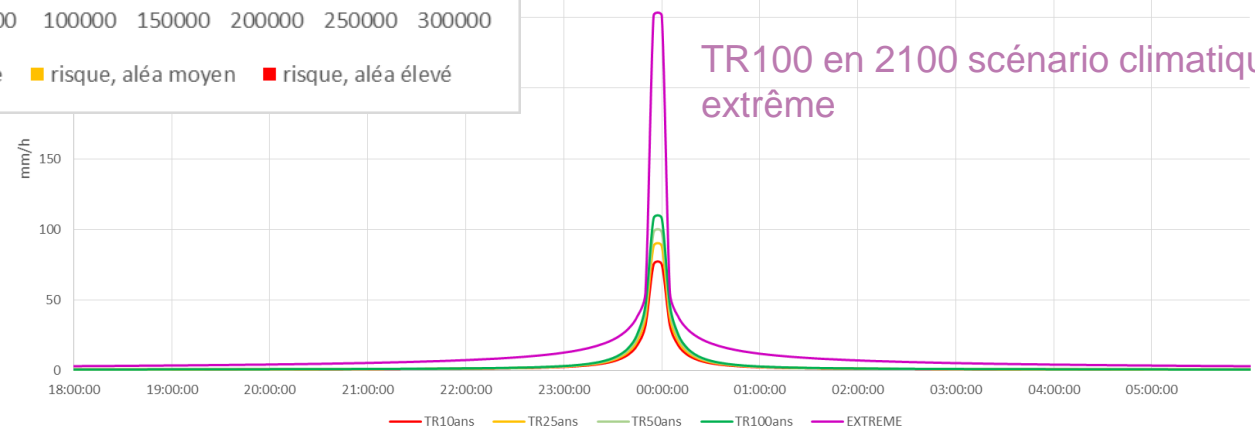
Observation d'inondation
• Déclaration, intervention (1999-2020)

Aléa d'inondation

- Faible
- Moyen
- Elevé

Pluies Synthétiques

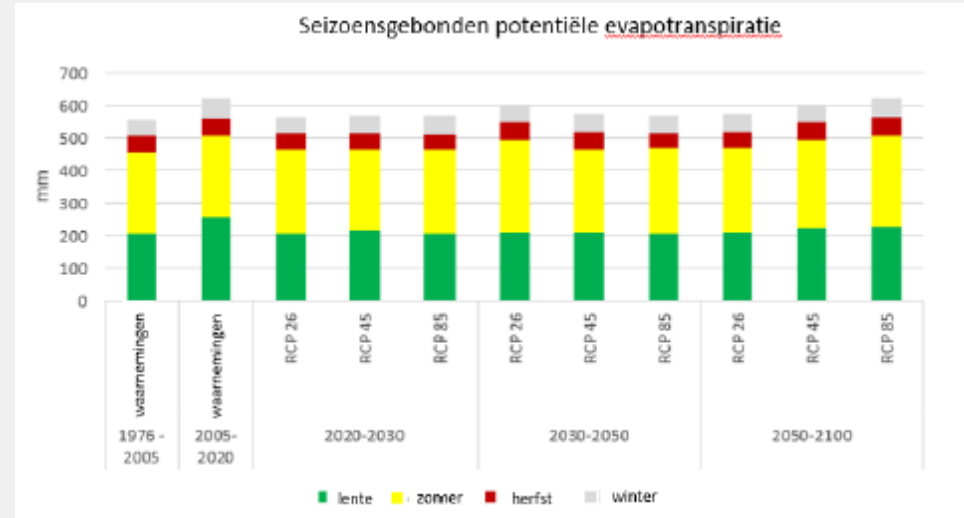
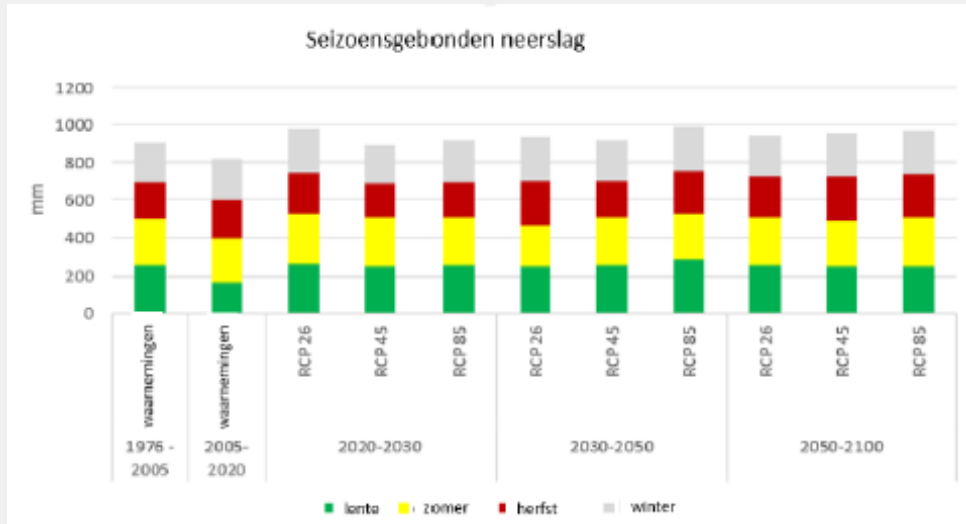
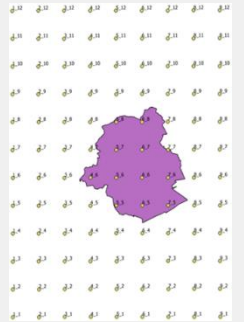

2.1 STAND VAN ZAKEN

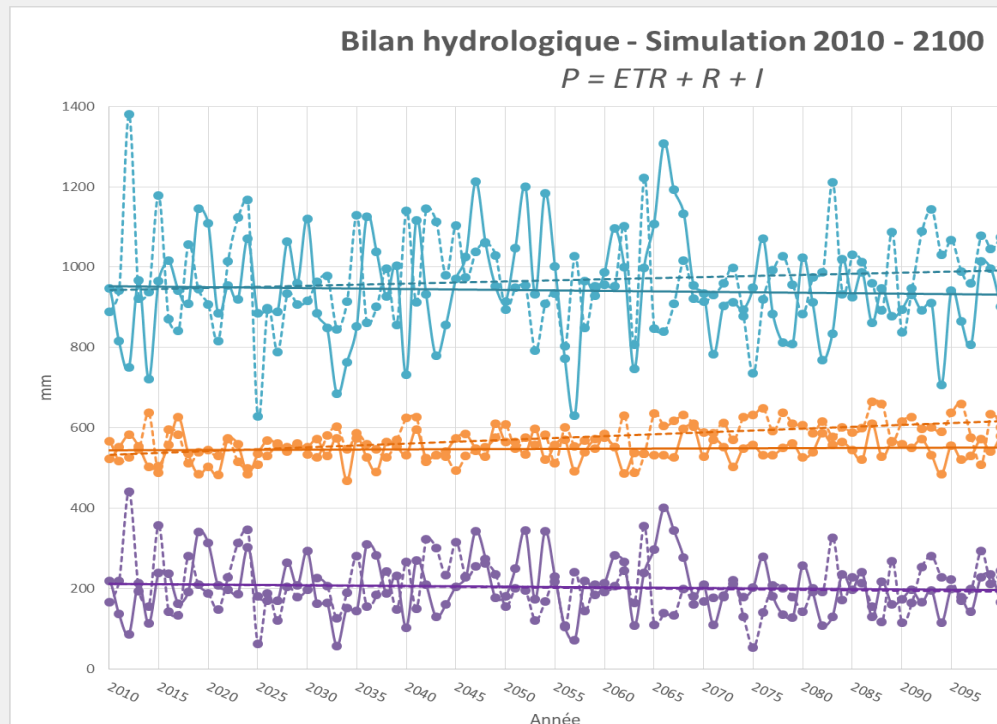
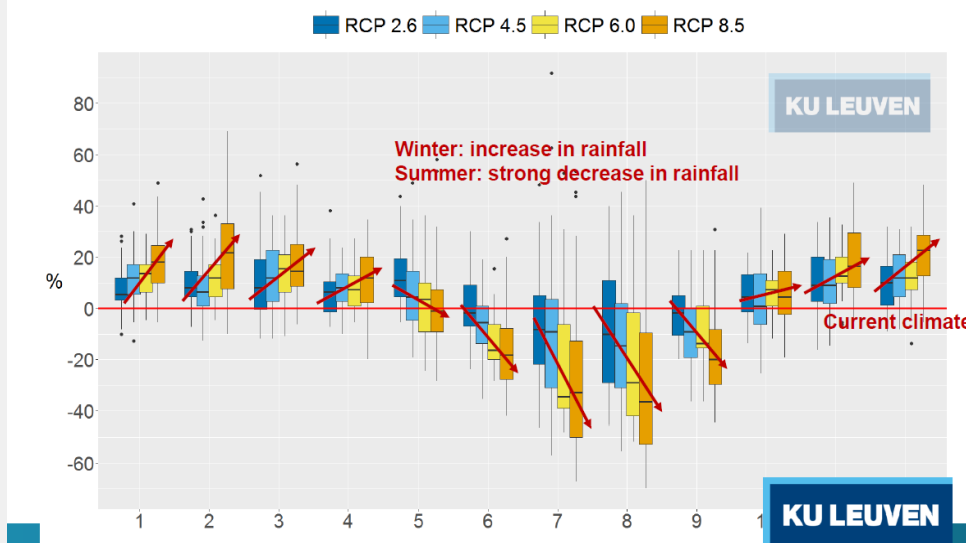
BHG vs KLIMAATVERANDERING

BXL ZONE – KMI (ALARO): + verdamping gecompenseerd door + winterneerslag

>200 GCMs CMIP5 (RCP based) for Uccle: change for 100 years (2000 -> 2100):

Change in mean monthly rainfall:

2.2 DE BELANGRIJKSTE ACTOREN VAN HET PLAN

Coördinatie, beheer van het hydrografisch netwerk en groene ruimten, milieuvergunningen

Drinkwatervoorziening (productie en distributie) in het Gewest, gemeentelijke watersanering

Regionale watersanering (collector, RWZI, SB)

Beheerder van het Kanaal

Crisisbeheersing

De 19 gemeenten, urban, Brussel Mobiliteit

Controle en financiële hefboommen:

2.3 HET OPERATIONEEL DEEL : HET MAATREGELENPROGRAMMA

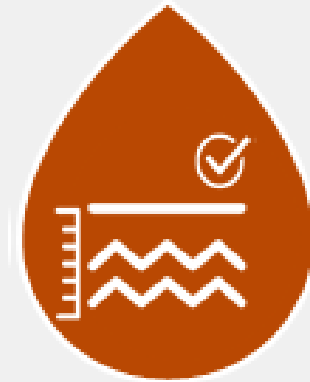
Pijler 1

Het kwalitatieve beheer van oppervlaktewaterlichamen

Pijler 2

Het kwalitatieve en kwantitatieve beheer van grondwaterlichamen

Pijler 3

Beschermde gebieden te behouden en beheren

Pijler 4

Het terugwinnen van de kosten van waterdiensten verzekeren en iedereen toegang tot water bieden aan een betaalbare prijs.

Pijler 5

De veerkracht van het Brusselse gebied verbeteren ten opzichte van de risico's die verbonden zijn aan de klimaatverandering

Pijler 6

De aanwezigheid van het water in de leefomgeving verbeteren

Pijler 7

De strategische waterhulpbronnen beschermen en waarderen

Pijler 8

Bijdragen aan de uitvoering van een gecoördineerd waterbeleid en deelnemen aan de uitwisseling van kennis

VOORBEELD VAN FICHE PER MAATREGEL

Programme de mesures du PGE 2022-2027 | Fiche Projet | Axe 5

Mesure n°	M 5.21	Mettre en place une gestion raisonnée de l'eau dans les espaces verts régionaux et communaux
-----------	--------	--

Objet

Au sein des espaces verts régionaux, Bruxelles Environnement veille depuis des années à faire un usage raisonné des ressources en eau, tant par le choix de plantes moins gourmandes en eau et adaptées aux changements climatiques en cours, que par la généralisation de systèmes de récupération ou d'infiltration à la parcelle des eaux pluviales. La généralisation de systèmes d'arrosage au goutte à goutte au sein des espaces verts classés ou à vocation principalement horticole permet, elle aussi, une économie d'eau. Les actions doivent être poursuivies et étendues aux espaces verts gérés par les communes.

Motivation

Bruxelles Environnement gère 2.210 hectares (ha) dont 400 ha de parcs, 1.685 ha de forêts et 125 ha de réserves naturelles. Si les aspects récréatif et paysager sont importants, les principes de gestion écologique, d'entretien selon les règles de l'art et de renforcement des services écosystémiques fournis par ces espaces verts le sont tout autant. Cette gestion écologique passe inévitablement par une préservation et par un usage raisonné des ressources en eau.

Une priorisation des arrosages est de mise : ils concernent essentiellement les arbres et arbustes plantés endéans les deux dernières années afin d'assurer leur reprise, ainsi que les massifs de plantes annuelles ou vivaces et les corbeilles. Une attention particulière est portée aux arbres de collection ou aux aménagements des parcs classés.

De plus, les espaces verts régionaux revêtent un caractère de plus en plus naturel : plus le degré de naturalité d'un espace vert est élevé, plus sa résistance (résilience) au manque d'eau est importante.

S'agissant de l'eau utilisée pour les arrosages, elle provient principalement du réseau de distribution ou est pompée dans les plans d'eau, lorsque le site en dispose. Une gestion plus durable implique de développer des solutions alternatives à l'eau potable. L'imposition des citernes de récupération des eaux de pluie est déjà prévue au Règlement Régional d'Urbanisme (RRU) depuis 2007 pour réduire les besoins en eau potable dans les nouveaux projets ou rénovations importantes. La révision du RRU devrait apporter des précisions utiles quant à cette obligation qui ne concerne pas que les habitations privées mais aussi les gestionnaires de parcs et d'espaces potagers.

Enfin, Bruxelles Environnement développe en collaboration étroite avec les communes et les autres acteurs régionaux un référentiel de gestion écologique, qui devrait à terme permettre une harmonisation des pratiques des gestionnaires, notamment quant à l'usage de l'eau, en précisant les bonnes pratiques à adopter.

Cette mesure a fait l'objet de discussions lors des ateliers de participation citoyenne.

Objectifs

Dans un contexte de changement climatique, de croissance démographique et de densification de l'habitat en Région de Bruxelles-Capitale (renforcée par la pandémie du COVID-19), permettre aux Bruxellois.es de disposer d'espaces verts de qualité est primordial. Une attention particulière à une bonne gestion des ressources en eau est essentielle dans ce contexte. Les pouvoirs publics ont par ailleurs un rôle d'exemplarité à donner à ce niveau-là.

Pilote

Bruxelles Environnement

Mise en Œuvre

Cette mesure s'articule autour de trois axes principaux et complémentaires ainsi qu'un volet de communication :

1. Choix des végétaux
2. Conception des aménagements
3. Gestion de la consommation en eau
4. Communication

Une gestion raisonnée de l'eau dans les espaces verts passe premièrement par un **choix approprié des végétaux à mettre en place** (diversification des plantations, plantations d'espèces adaptées aux conditions édaphiques et microclimatiques locales et plantation d'avenir (plus résilientes et mieux adaptées au changement climatique) et de vivaces plutôt que d'annuelles, favorisation de la végétation spontanée (indigène ou « exotique (horticole/ornementale) », semis spontanés pour les arbres en milieux plus naturels ou boisés, plantation d'arbres et arbustes de gabarits plus faibles qui nécessitent moins d'arrosages, meilleure résistance aux sécheresses et meilleures chances de reprise.

Deuxièmement, il existe un lien important entre la **conception des nouveaux aménagements**, la restauration de parcs existants et la gestion qui en résulte. Une attention particulière doit être portée quant à l'implication environnementale des aménagements et de leur entretien futur afin de rendre les espaces verts et la ville **plus résilients face aux changements climatiques**. Cette réflexion passe par :

- o une augmentation du degré de naturalité des espaces verts dans la mesure où plus le degré de naturalité d'un espace vert est élevé, plus sa résistance (résilience) au manque d'eau sera importante ;
- o Généralisation de la couverture du sol via le paillage pour limiter l'évaporation, conserver l'humidité et retarder l'arrosage au maximum
- o Limitation des rejets d'eau de ruissellement à l'égout (infiltration à la parcelle, citernes de récupération d'eau pluviale...)
- o Création de zones d'immersion temporaire et de noues paysagères permettant une infiltration des eaux à la parcelle

Troisièmement, s'agissant de la consommation en eau, il y a également des changements de pratique à apporter. Le recours quasi systématique et exclusif à l'eau potable est peu durable, économiquement peu rentable et écologiquement discutable. Cette gestion raisonnée de l'eau passe dès lors par :

- o Une diminution de la part d'eau de distribution dans les arrosages, de manière structurelle et, *a fortiori*, en période de sécheresse ;
- o Une généralisation d'un système de déconnexion du réseau d'égouttage des eaux pluviales et par leur récupération dans les espaces verts lors de la rénovation des bâtiments et/ou des cheminements (ex : citernes)
  - Utilisation de l'eau pluviale pour les arrosages
  - Utilisation de l'eau pluviale pour les sanitaires des bâtiments
  - Rejet du trop-plein à la parcelle
- o Une révision en profondeur du réseau d'arrosage de manière durable et rationnelle
  - Entretien des canalisations pour limiter/éviter les pertes via fuites (diagnostics réguliers)
  - Installation de plusieurs citernes de grandes capacités sur un même site et connectées à un réseau d'adduction vers les plantations
- o Une généralisation de systèmes d'arrosage au goutte à goutte (ou tout autre système parcimonieux et limitant l'évaporation) dans les espaces verts classés ou à vocation principalement horticole ainsi que dans les serres de production régionales
- o Une installation et relevés réguliers de compteurs spécifiques afin de suivre les consommations d'eau du réseau de distribution et d'eau pluviale au sein des espaces verts
  - o Une utilisation des eaux de vidange des fontaines des espaces verts pour l'arrosage en période de sécheresse
  - o Une régulation des apports en eau (calcul des doses, arrosage différencié, fractionnement des apports, utilisation de tensiomètres) et optimisation des périodes d'arrosage afin d'en limiter l'évaporation ;

- o Une priorisation des besoins en arrosage lors des périodes de sécheresse
  - Arbres et arbustes plantés au cours des deux dernières années (voire 4 pour les plus gros sujets)
  - Massifs de plantes annuelles ou vivaces
  - Corbeilles

Avec une attention particulière aux arbres de collection et aménagement des parcs classés ;

- o Une gestion durable des fontaines et bassins d'ornement (fonctionnement en circuits fermés sauf raison sanitaire, mise en place progressive de programmeurs, ...)

D'un point de vue sensibilisation et communicationnel, la gestion publique des espaces verts a un rôle d'exemple à jouer afin d'insuffler un changement des pratiques de gestion des espaces verts (non) communaux, voire des jardins privés.

- o Développement en collaboration étroite avec les communes et les autres acteurs régionaux d'un « Référentiel de gestion écologique » des espaces verts qui devrait à terme permettre une harmonisation des pratiques des gestionnaires, notamment quant à l'usage de l'eau, en précisant les bonnes pratiques à adopter.
- o Mise à disposition d'un service « Facilitateur nature » pour les professionnels, notamment ceux des secteurs verts ;
- o Espaces de rencontre et d'échanges entre Bruxelles Environnement et les services espaces verts communaux ;
- o Meilleur encadrement des particuliers et des entreprises privées amenées à travailler dans les jardins
  - communiquer sur les principes de l'arrosage raisonné mis en œuvre dans les espaces verts régionaux
- o Sensibilisation du grand public sur l'évolution de l'espace vert en fonction des saisons (ex : jaunissement estival des pelouses)

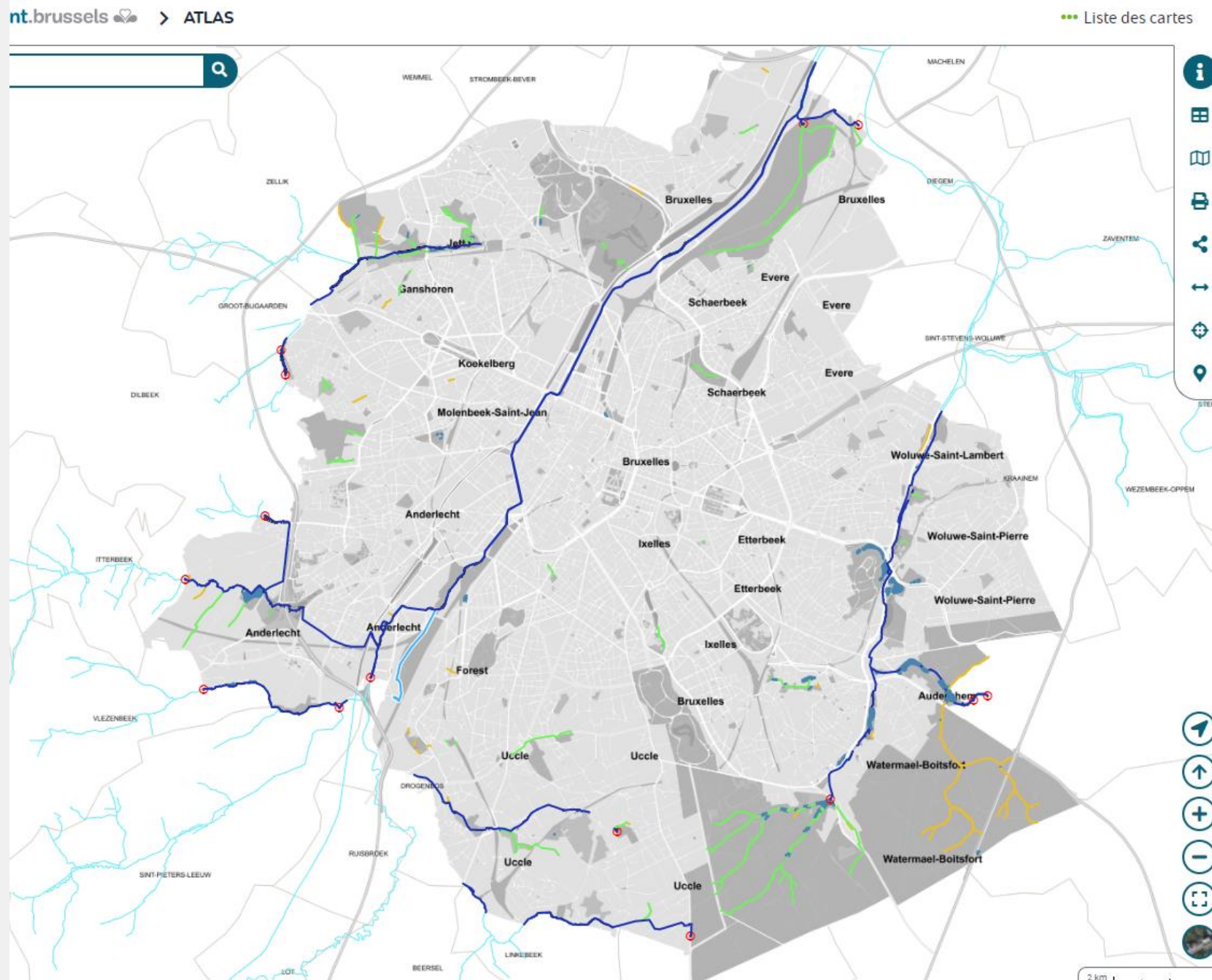
Etapes #	Description	Pilote (Organisme)	Calendrier Prévisionnel (Année)
5.21.1	Revoir le choix des végétaux à mettre en place dans les espaces verts bruxellois	BE	2022-2027
5.21.2	Concevoir les espaces verts et apporter les aménagements nécessaires à une gestion plus rationnelle de l'eau	BE	2022-2027
5.21.3	Prendre les mesures visant à diminuer le recours à l'eau potable en favorisant l'eau pluviale et en limitant les besoins en eau	BE	2022-2027
5.21.3	Communication et sensibilisation à cette gestion raisonnée des espaces verts via un référentiel de gestion écologique	BE	2022-2027

Budget estimé

Etapes #	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
5.21.1							
5.21.2							
5.21.3							

PIJLER 1: DE KWALITEIT VAN HET OPPERVLAKTEWATER VERBETEREN

PIJLER 1: DE KWALITEIT VAN HET OPPERVLAKTEWATER VERBETEREN

1) Hydromorfologische en biologische kwaliteit van oppervlaktewaterlichamen verbeteren

Belangrijkste maatregelen:

- Het hydrografische netwerk openleggen en ecologisch herwaarderen, **M 1.1**
- Verwijderen van obstakels voor vismigratie,
- Bestrijden tegen invasieve soorten

2) Directe lozingen in waterlichaam verminderen

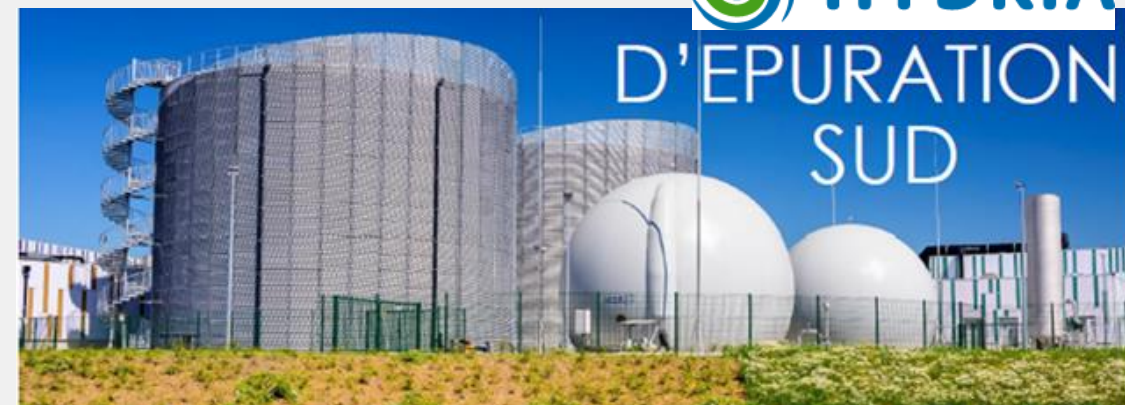
Belangrijkste maatregelen: acties tegen vervuilende lozingen

3) De impact van het saneringsnetwerk op de kwaliteit van oppervlaktewaterlichamen verminderen

Belangrijkste maatregelen:

- stormoverstorten monitoren en optimaliseren, **M 1.9**
- Dynamisch aansturen van SB's,
- Drijvend afval verminderen,
- Upgrade waterzuiveringsinstallatie

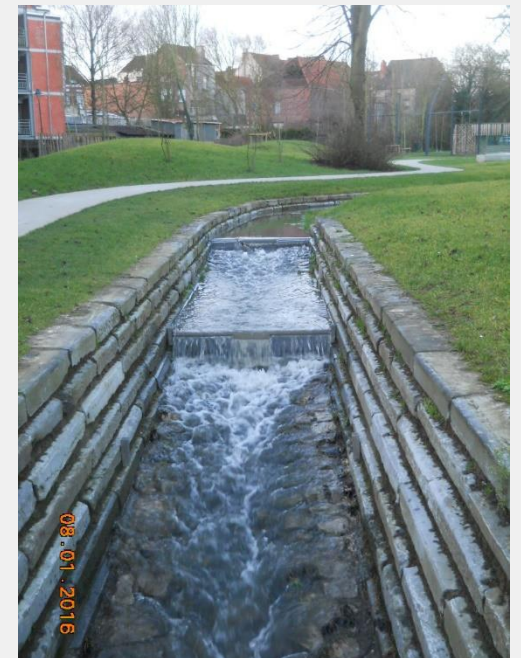
PIJLER 1: DE KWALITEIT VAN HET OPPERVLAKTEWATER VERBETEREN

4) Vervuilende emissies aan de bron te verminderen (punt- en diffuse bronnen)

5) Kennis te verbeteren en regelgeving aan passen om vervuiling te verminderen
+ sensibiliseringacties zoals Hier begint de zee...

6) Zorgen voor een minimale ecologische stroming van waterlopen :
kwantitatieve aspect in ondersteuning van het waterkwaliteit

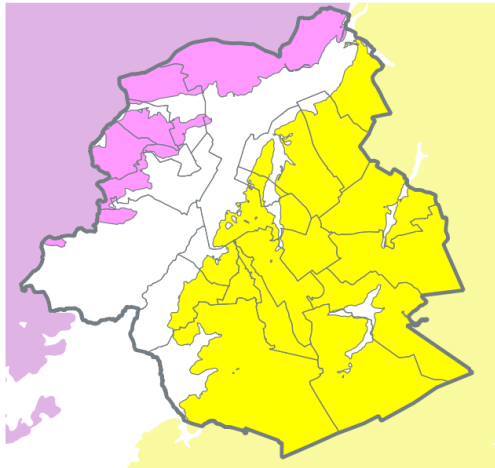

PIJLER 2: GRONDWATER KWALITATIEF EN KWANTITATIEF BEHEREN

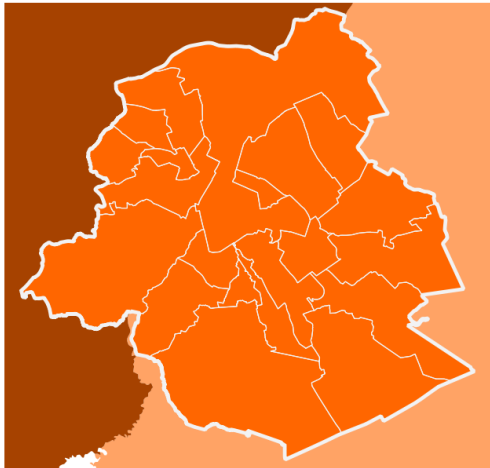

De grondwaterlichamen

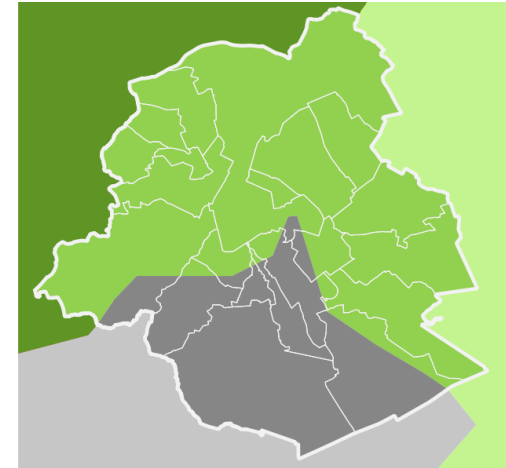
Eoceen

Paleoceen

Paleo-mesozoïsch

Grondwaterlichamen in Brussel   Grensoverschrijdende aquifers

Noordwest Brusseliaan en Tielt zandsysteem

Ieperiaan (heuvelstreken) en zandlaag van de Mons-en-Pévèle

Brusseliaanzand

Brusseliaanzand

Landeniaanzand

Vlaamse zandlaag of Westelijk gespannen Landeniaan
Oostelijk gespannen Landeniaan

Sokkel en Krijt systeem

Cambro-Siluur Massief van Brabant en Westelijke krijtlaag (gespannen)

Cambro-Siluur Massief van Brabant en Oostelijke krijtlaag (gespannen)

Sokkel

Cambro-Siluur Massief van Brabant en krijtlaag (voedingsgebied)

PIJLER 2: GRONDWATER KWALITATIEF EN KWANTITATIEF BEHEREN

Belangrijkste maatregelen:

- Renovatie van het rioleringsnetwerk

- Modellerings/kennisverbetering
- Waterwinningsvergunningen

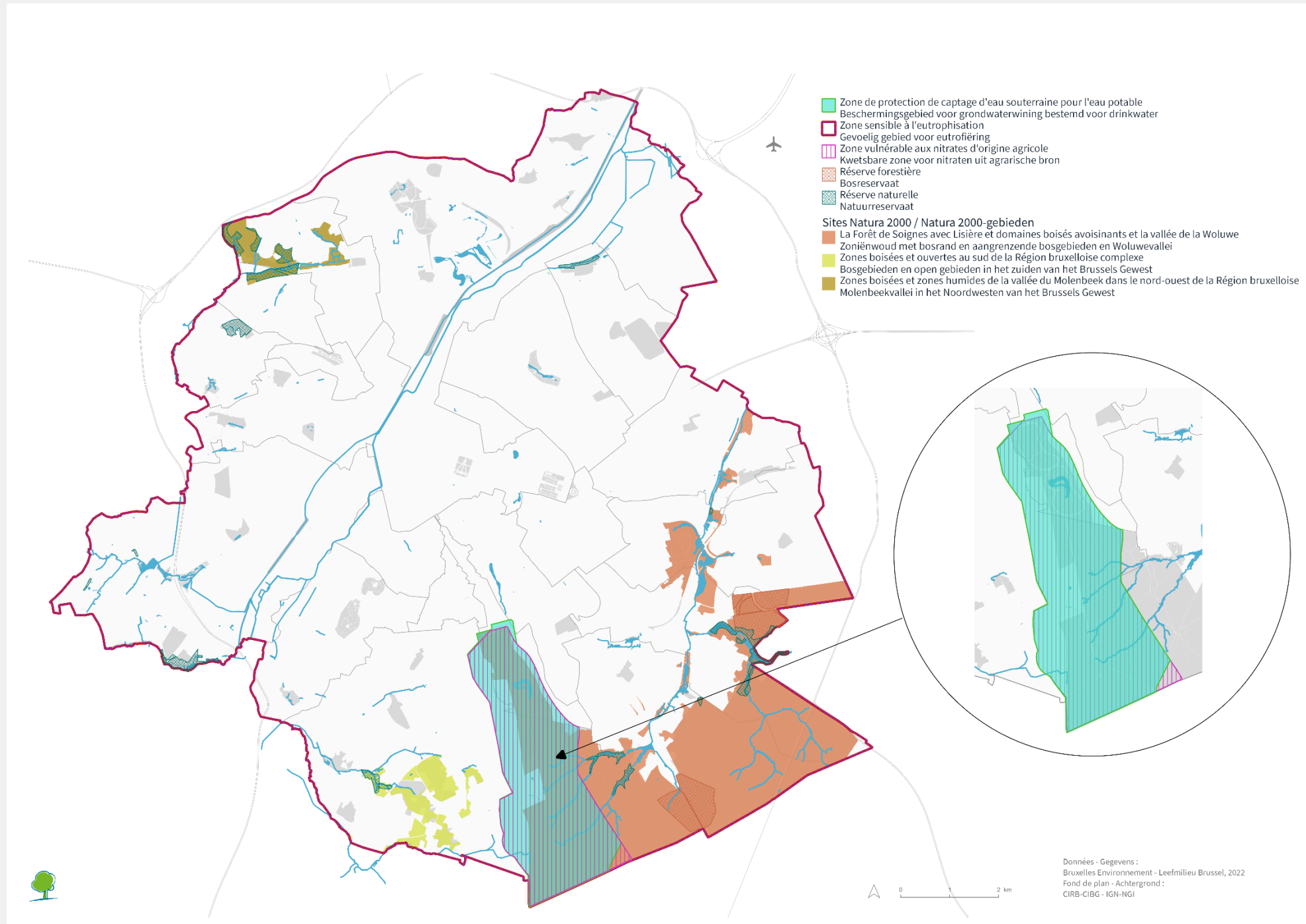

Toegevoegde waarde van andere programma's en politieken:

- Gewestelijk Programma voor Pesticidenreductie
- Sanering van verontreinigende bodems/Good soil strategie

PIJLER 3: BESCHERMDE GEBIEDEN BEHOUDEN EN BEHEEREN

PIJLER 3: BESCHERMDE GEBIEDEN BEHOUDEN EN BEHEEREN

Belangrijkste maatregelen:

- waterzuiveringsinstallaties (nutriëntgevoelig gebied)
- Preventie in beschermingsgebieden voor waterwinningen

Toegevoegde waarde van andere plannen/programma's/politieken:

- Gewestelijk Programma voor Pesticidenreductie
- Sanering van verontreinigde bodems
- Natura 2000 → buitengewone werken aan gewestelijke vijvers

PILJER 4: ZORGEN VOOR DE TERUGWINNING VAN DE KOSTEN VAN DE WATERDIENSTEN

Belangrijkste maatregelen in 2 luiken :

1) Waterdiensten

- Saneringskosten en vergoedingen
- Kostenteruggwinning (met inbegrip milieukosten)

2) Water als fundamenteel mensenrecht

- Waterarmoede en solidariteitsprijzen
- Sociaal Waterfonds
- Toegang tot water in de openbare ruimte

brugel
LE REGULATEUR BRUXELLOIS POUR L'ÉNERGIE
DE BRUSSELSE REGULATOR VOOR ENERGIE

VIVAQUA
VOTRE SOCIÉTÉ D'EAU EN RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
UW WATERBEDRIJF IN HET BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJK GEWEST

WG
Waterarmoede

 bruxelles
environnement
.brussels

PIJLER 5: VERBETERING VAN DE VEERKRACHT VAN HET GEBIED IN VERBAND MET KLIMAATVERANDERING

Het Geïntegreerd Regenwaterbeheer (GRWB) als nieuwe paradigma voor de waardering van hemelwater

PIJLER 5: VERBETERING VAN DE VEERKRACHT VAN HET GEBIED IN VERBAND MET KLIMAATVERANDERING

Het Geïntegreerd Regenwaterbeheer (GRWB) als nieuwe paradigm voor de waardering van hemelwater

Belangrijkste maatregelen:

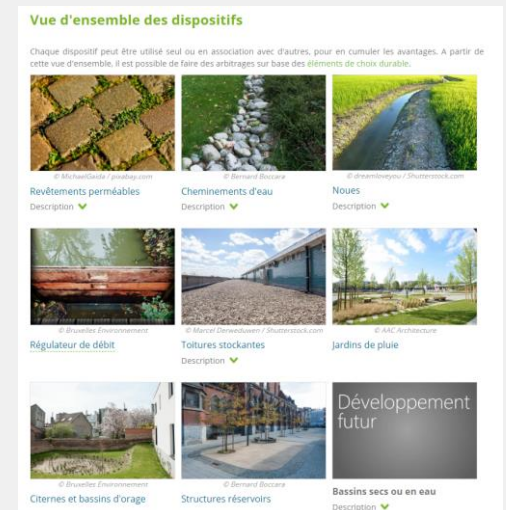
- De regelgeving (GSV, GBP, MV) aan te passen
- de GRWB op terrein te implementeren
- De verschillende acteurs/instellingen te ondersteunen
- Financieringsbronnen te vinden

Het GRWB uitvoeren =

transversaal antwoord op verschillende uitdagingen van het WBP

GEMEENTEN

PIJLER 5: VERBETERING VAN DE VEERKRACHT VAN HET GEBIED IN VERBAND MET KLIMAATVERANDERING

De strijd tegen overstromingen doorgaan...

Belangrijkste maatregelen:

- Aa afvoerweg (Zenne → Kanaal...)
- Stormbekkens (private als publieke)
- Aanpassing van het gebouw
- Crisisbeheersing

Val des Seigneurs,
Sint-Pieters Woluwe

Erasmus station,
Anderlecht

PIJLER 5: VERBETERING VAN DE VEERKRACHT VAN HET GEBIED IN VERBAND MET KLIMAATVERANDERING

Droogte als nieuw en onvermijdelijk thema

Belangrijkste maatregelen:

- De veiligheid van de drinkwatervoorziening in het Gewest garanderen
- Toezicht houden van natuurgebieden

Watergebruik aanpassen

M 5.21 : Rationeel waterbeheer invoeren in de gewestelijke en gemeentelijke groene ruimten

M 5.22: Zorgen voor rationeel gebruik van water in de stadslandbouw, de besproeiing optimaliseren en alternatieve waterbronnen voor drinkwater bevorderen

- Crisiseenheid - Crisisbeheersing

Link met Pijler 7

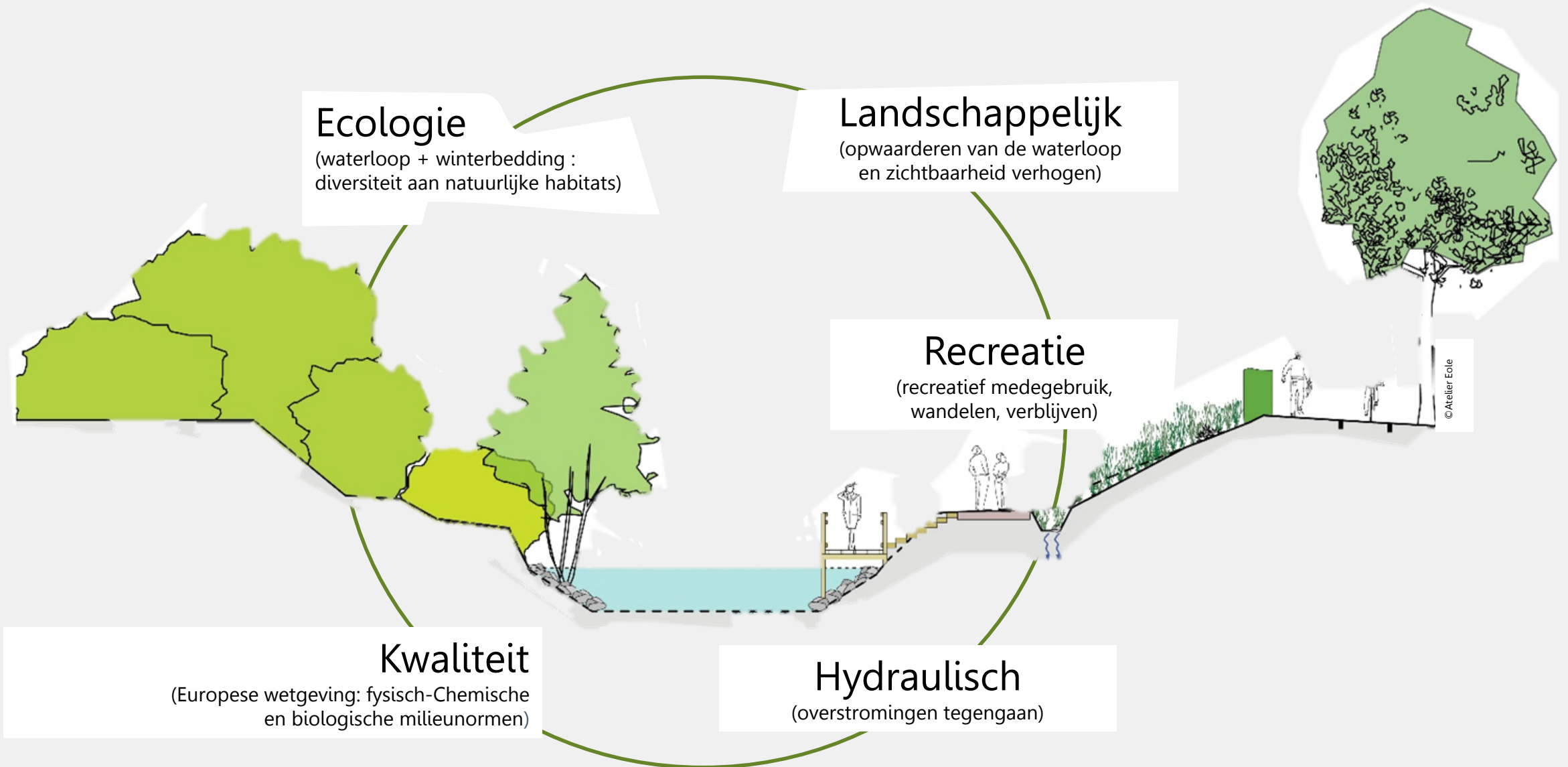

PIJLER 6: DE AANWEZIGHEID VAN HET WATER IN DE LEEFOMGEVING VERBETEREN

Een oever voor de natuur

Een oever voor menselijke activiteit

PIJLER 6: DE AANWEZIGHEID VAN HET WATER IN DE LEEFOMGEVING VERBETEREN

Belangrijkste maatregelen:

- Dagelijks beheer en bescherming van het hydrografisch netwerk
- Bescherming van bronnen
- Begeleiden van recreatieve activiteiten:

- Wandelingen
- Zwemmen
- Vissen
- Speeltuinen met waterspelen (Gewest en gemeenten)
- Water activiteiten

- Atlas van het hydrografisch netwerk :
bijwerking en goedkeuring voor publicatie

PIJLER 7: STRATEGISCHE WATERRIJKDOMMEN BESCHERMEN EN WAARDEREN

Belangrijkste maatregelen:

- Bestrijding van lekken in het distributienetwerk
- Bevordering van rationeel gebruik van water (zoals “PLAGE” water)
- Gebruik van "alternatieve" water aanmoedigen:
  - Regenwater
  - Water van bouwplaatsen
  - Re-Use
  - Bronnen
- Energie vanaf water bevorderen:
  - Geothermie
  - Riothermie

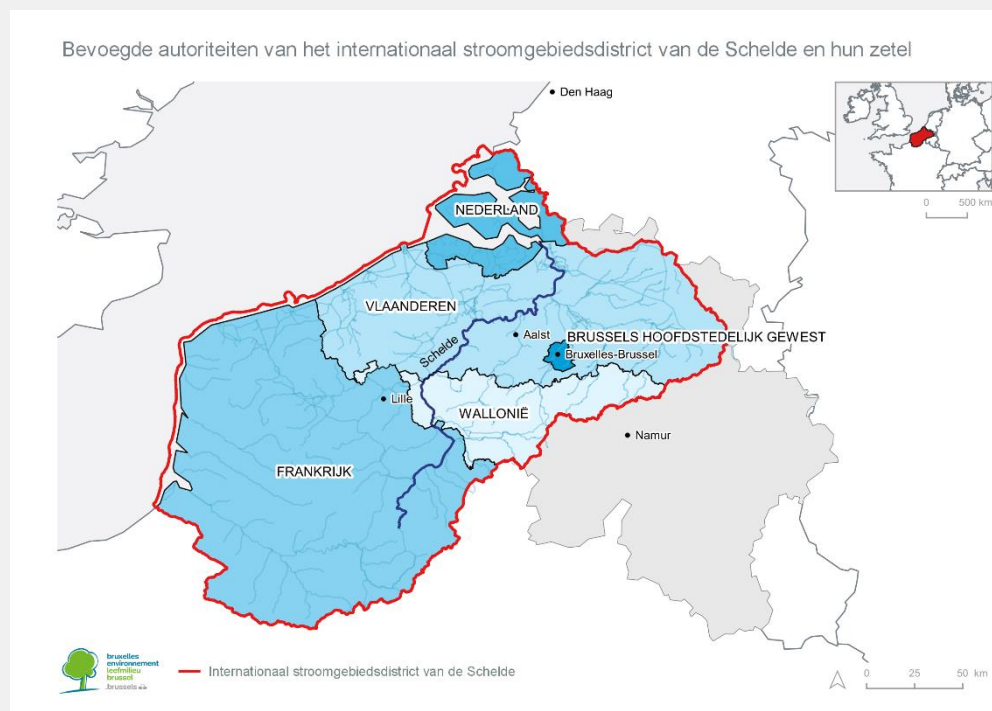

PIJLER 8: GECOÖRDINEERD WATERBELEID EN KENNISUITWISSELING

Belangrijkste maatregelen:

- **Internationale** coördinatie (Internationale Schelde Commissie)
- **Transregionale** coördinatie (CCIM – SG Water)
- **Intraregionale** coördinatie (coördinatieplatform wateroperatoren, Aquabru)

AFWIJKINGEN

...omdat doelstellingen van "goede toestand" niet bereikt zijn

De Kaderrichtlijn Water voorziet in deze mogelijkheid om afwijkingen aan te vragen.

Verschillende **soorten** afwijkingen, waaronder tijduitstel:

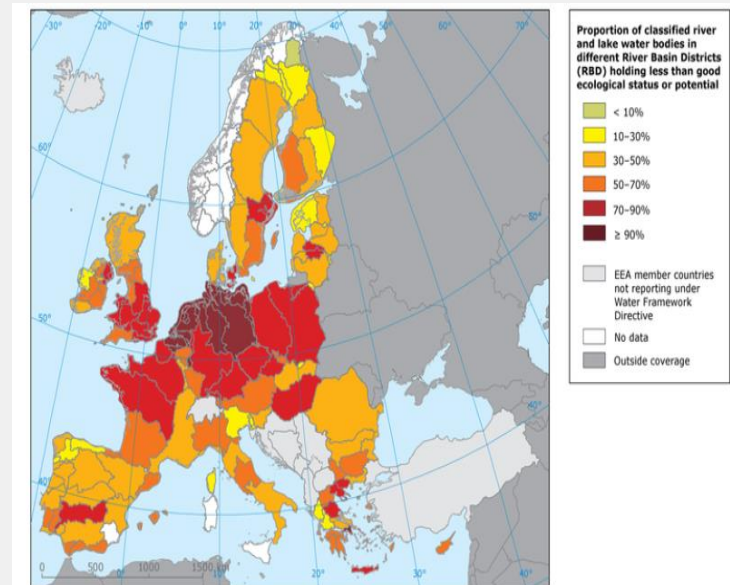
→ **We stellen voor de deadline voor goede toestand uit te stellen tot 2033**

Redenen: onevenredige kosten en technische onhaalbaarheid en/of natuurlijke omstandigheden

Betrokken waterlichamen: - Zenne, Kanaal en Woluwe

- Brusseliaanzanden

Toestand van waterlichamen in EU, 2018

BEDANKT VOOR UW INTERESSE EN AANDACHT...

WATER | OVERSTROMING | STRATEGIE | BELEID | BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

9 november 2022

Inhoud

Openbaar onderzoek: Waterbeheerplan 2022-2027

Over hetzelfde onderwerp

AGENDA

- Praktijkopleiding: Voorstelling van projecten
- Geïntegreerd regenwaterbeheer en groenvoorzieningen
- Openluchtzwemmen in Brussel

NIEUWS

- Uw regenwater beheren: nieuwe instrumenten tot uw beschikking!

WETGEVING

- "Zuivering en afvoer van huishoudelijk afvalwater: hoe werkt het?"
- Afvalwaterbeheer : uw verplichtingen
- Wetgeving inzake natuurbehoud in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Openbaar onderzoek: Waterbeheerplan 2022-2027

© Elise Beke

Water is een essentieel onderdeel van ons leefmilieu. Het is noodzakelijk voor alle vormen van leven. Het staat ook centraal in de strijd tegen de klimaatveranderingen, waarvan de gevolgen nu al merkbaar zijn. We moeten het beschermen en verzorgen, en tegelijk genieten van wat het ons in de stad te bieden heeft aan ontspanning, afkoeling en recreatie.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest lanceert dan zijn 3e Waterbeheerplan om de nodige acties te blijven uitvoeren om zo de grote uitdagingen van water in de stedelijke omgeving aan te gaan en ons 'blauwe erfgoed' verder te valoriseren.

Uw mening interesseert ons!

Voor de goedkeuring door de regering, wordt het ontwerp van Waterbeheerplan 2022 - 2027 aan een openbaar onderzoek onderworpen dat loopt van 1 november 2022 tot 30 april 2023.

Neem deel aan het openbaar onderzoek tot 30/04/2023:

- Via de post :
Leefmilieu Brussel "Waterbeheerplan 2022-2027 - 00"

VOOR HET DEPARTEMENT WATER VAN LEEFMILIEU BRUSSEL,
ELISE BEKE EN MARTIN BINON